

- І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 12 (437)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
24 червня 2017 року

.....СВЯТО .....

У ТДМУ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Щороку з нагоди Дня медичного працівника в Тернопільському державному медичному університеті імені І. Горбачевського відбуваються урочистості. Але цього разу свято було особливим, адже зовсім недавно, як відомо, ТДМУ відзначив своє 60-річчя.

Професія медика — одна з найблагородніших. Берегти та захищати безцінний дар — життя й здоров'я людини — нелегка і дуже відповідальна місія. З вітальним словом до присутніх звернув-

та на робочому місці — в операційній, пологовій залі чи палаті інтенсивної терапії ви демонструєте високий професіоналізм. А на сході України, де точиться бойові дії, медикам і лікарям нині доводиться проявляти й неабияку мужність. Торік, вітаючи колектив, я розповідав про тих наших працівників, які виконують свій професійний обов'язок у зоні АТО, надаючи медичну допомогу нашим бійцям. Ми бажали їм здоров'я та швидкого повернення додому. І сьогодні щасливий скажати, що всі вони повернулися в рідні домівки, до своїх сімей. Серед них, зокрема, Ігор Кулянда та Мирослав Домб-

Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, під час урочистостей вручив грамоти працівникам вишу за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, активну громадську позицію з нагоди Дня медичного працівника

ся заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор Михайло Корда

— Шановні колеги, дорогі друзі! Складася добра традиція у нашему суспільстві — третьої неділі червня відзначати День медичного працівника. Його святкують не лише медики. Мабуть, немає людини, яка б у своєму житті не зверталася за допомогою до лікарів, медсестер, тож День медичного працівника став справді всенародним святом. Його відзначають і ті, без чиєї допомоги не може функціонувати медична галузь, і, зрозуміло, працівники вищих медичних навчальних закладів та медичних закладів освіти загалом. Нині професорсько-викладацький склад нашого університету налічує майже 600 осіб. Щодня з професійною та педагогічною майстерністю ви передаєте студентам нові знання, виховуєте майбутніх лікарів — справжніх професіоналів, фахівців своєї справи, які повернатимуть здоров'я пацієнтам. У лекційній аудиторії

рівнич, які оперували в окружних госпіталах, рятуючи життя наших бійців, Тетяна Потупалова, яка отримала орден «За мужність» від Президента. Зараз на сході України перебуває асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ТДМУ Микола Винничук. Бажаємо йому міцного здоров'я та швидкого повернення додому.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда зазначив, що здоров'я — це така категорія, яку не можна вимірюти якимись матеріальними цінностями.

— Це благо та щастя для кожного й, очевидно, саме тому професія лікаря — найбільш шанована, потрібна людям й найбільш необхідна в суспільстві. Щиро вітаю вас з професійним святом, шановні колеги!, — сказав Михайло Михайлович. — Знаю, як багато ви вкладаєте у своїх студентів, віддаючи їм свої знання, вміння, педагогічну майстерність, доброту й милосердя душі та серця.

(Продовження на стор. 2)

ВІТАЄМО ПРОРЕКТОРА ТДМУ СТЕПАНА ЗАПОРОЖАНА З ПРИСВОЄННЯМ ЗВАННЯ ЗАСЛУЖЕНОГО ПРАЦІВНИКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Президент Петро Порошенко 16 червня вручив медикам нагороди за значний особистий внесок у розвиток вітчизняної системи охорони здоров'я, надання кваліфікованої меддопомоги, високу професійну майстерність та з нагоди Дня медичного працівника.

У церемонії нагородження також взяла участь дружина глави держави Марина Порошенко.

Згідно з Указом Президента України №162/2017 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня медичного працівника» проректору з нау-

ково-педагогічної та лікувальної роботи, професору Степанові Запорожану присвоєно звання «Заслужений працівник охорони здоров'я України». Високу відзнаку Степан Йосипович отримав з рук Петра Порошенка.

Глава держави вручив цінні подарунки та поспілкувався з нагородженими медиками.

В урочистостях також взяли участь студенти вищих навчальних медичних закладів

України. ТДМУ представляли майбутні медики шостого курсу медичного факультету.

Вітаємо Степана Йосиповича з визнанням його внеску у розвиток медичної галузі. Бажаємо нових здобутків, вершини успіху та міцного здоров'я.

Прес-служба ТДМУ

ОЛІМПІАДА

ПОСІЛИ ПЕРШЕ КОМАНДНЕ МІСЦЕ З ФІЗІОЛОГІЇ

Студентки другого курсу медичного факультету ТДМУ Тетяна Стаків та Олена Луць представляли наш виш на Всеукраїнському турі олімпіади з предмета «Фізіологія», яка відбулася на базі Одеського національного медичного університету наприкінці травня.

Дівчатам вдалося вибороти перше командне місце у загальному заліку. Щодо особистих успіхів, то друге місце в цій олімпіаді отримала Тетяна Стаків. Мар'яна Луць була сьомою. Сумарний результат

обох учасниць дав можливість нашій команді посісти першу сходинку.

Загалом в олімпіаді взяли участь 34 представники вищих медичних навчальних закладів України. Змагання відбувалися в два етапи. Під час першого студенти виконували тестові завдання, а під час іншого — розв'язували ситуаційні задачі.

Вітаємо дівчат з перемогою та бажаємо їм нових успіхів і здійснення мрій!

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

У ТДМУ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

(Продовження. Поч. на стор. 1)

Нехай ваша праця, ваша турбота про пацієнтів повертається до вас добром і благополуччям. Як відомо, Верховна Рада схвалила у першому читанні законопроект, який дає старт реформам у медицині, тож сподіваємося, галузь розвиватиметься так, як це відбувається в передових країнах світу, а медики, крім мораль-

тания, а університету – процвітання.

Винуватців свята привітав заслужений голова обласної державної адміністрації Юрій Юрик, який передав найкращі побажання від очільника краю Степана Барни.

– ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського став лідером медичної науки в Україні і нині перебуває в авангарді реформаторських процесів, що відбуваються в країні і нашій області. Мені особливо приємно про це мовити, бо свій трудовий шлях я починав саме з медичного університету й знаю, який це гарний, творчий колектив, – зазначив Юрій Зіновійович. – Здоров'я та натхнення вам для реалізації всього задуманого, здійснення професійних задумів!

Згідно з розпорядженням голови ОДА Степана Барни з нагоди Дня медичного працівника грамоти обласної державної адміністрації отримали завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Сергій Андрейчин, завідувач кафедри педіатрії навчально-наукового інституту післядипломної освіти Наталія Банадига, завідувач кафедри акушерства і гінекології навчально-наукового інституту післядипломної освіти Алла Бойчук, завідувач кафедри хірургії № 2 Ігор Венгер, завідувач кафедри ортопедичної стоматології Петро Гасюк, завідувач кафедри анатомії людини Ілля Герасимюк, завідувач кафедри терапії та медицини навчально-наукового інституту післядипломної освіти Мар'ян Гребеник, завідувач кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків Тарас Грошовий, завідувач кафедри загальної хірургії Ігор Дейкало, помічник проректора з науково-педагогічної роботи та соціальних питань Сергій Мороз, завідувач кафедри хірургічної стоматології Ярослав Нагірний, помічник проректора з науково-педагогічної роботи та соціальних питань Олег Пелех.

Віктор ОВЧАРУК, голова облради

ної сatisfакції від роботи, матимуть і матеріальні здобутки. Бажаю вам, шановні колеги, міцного здоров'я, енергії та сили, щоб ви змогли втілити всі свої плани й мрії.

Цього святкового дня до ТДМУ завітали гости – представники Івано-Франківського національного медичного університету. З побажаннями всіх гараздів від імені колективу вишу-партнера виступила проректор університету, професор Ганна Ерстенюк.

– Між нашими університетами склалися по-справжньому дружні стосунки, – зазначила Ганна Михайлівна, – тож дуже рада привітати вас із професійним святом. Приємно, що ТДМУ, якому виповнилося 60, має все, щоб бути в лідерах не лише серед українських, а й європейських вишів. Зичу колективу подальшого професійного зрос-

Редактор Г. ШИБАЛИНЧУК
Творчий колектив: Л. ЛУКАШУК,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп’ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail: hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
управління охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс 23292

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

РЕєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано, і
віддруковано у Терно-
пільському
держмедуніверситеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1

ЗАХОДТЕ НА САЙТ ТДМУ: WWW.TDMU.EDU.UA (ГАЗЕТА «МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ»)

Якубишин, доцент кафедри медичної інформатики Наталія Кравець.

Начальник управління охорони здоров'я ОДА Володимир Богайчук у своєму привітанні тепло подякував медикам за жертву працю, побажав присутнім здоров'я, злагоди, мир.

Грамоти обласного управління охорони здоров'я з нагоди Дня медичного працівника отримали доцент кафедри медичної реабілітації Тетяна Бакалюк, завідувач канцелярією Тетяна Бунт, доцент кафедри клініко-лабораторної діагностики Гаріян Марія, доцент кафедри патологічної анатомії з секційним курсом та судовою медициною Тетяна Головата, професор кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Ігор Жулкевич, доцент кафедри терапевтичної стоматології Марта Залізняк, доцент кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Олег Івашів, доцент кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків Галина Козир, доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Тетяна Коносовська, доцент кафедри терапії

Юрій ЮРИК, заступник голови облдержадміністрації

того, що саме у Тернопільському медичному університеті вручають громадську відзнаку – орден «За спасіння життя» імені Леоніда Ковальчука, багаторічного ректора вишу, лікаря від Бога. Орден отримали лікарі, волонтери, капелани з усієї України. Попереду нас чекає що багато роботи й найперше – реформа медичної галузі. Переїханий, фахівці медуніверситету сприятимуть цим змінам. Бажаю вам міцного здоров'я, Божої благодаті, сили та натхнення. Нехай сторицею повертається до вас добро, яке ви даруєте людям!

Грамоти обласної ради цього дня отримали завідувач кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики сімейної медицини Лілія Бабінець, завідувач кафедри медичної біоетики та деонтології Наталія Волкова, доцент кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти Юрій Герасимець, професор кафедри анестезіології та реаніматології Володимир Гнатів, професор кафедри загальної гігієни та екології Володимир Кондратюк, доцент кафедри травматології та ортопедії з військовопольовою хірургією Ігор Копитчак, заступник ректора з видавничих питань Любов Логін, доцент кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою Наталія Панчинішин, доцент кафедри медичної

інформатики Андрій Семенець, помічник ректора Марія Старченко, завідувач кафедри медичної біології Лариса Федонюк, доцент кафедри фармакології з клінічною фармакологією Валентина Черняшова, лаборант кафедри нормальної фізіології Марія Шацька, завідувач кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології Світлана Шкробот.

Від імені Тернопільського міського голови, депутатського корпусу Тернопільської міської ради присутні зі святом привітав секретар міської ради Віктор Шумада: «Щодня, не шкодуючи зусиль, ви допомагаєте людям зберегти найцінніше – життя. Без здорового нації країна не має майбутнього, тому ваша професія є надзвичайно важливою. Здоров'я та благополуччя вам і вашим близьким!».

З нагоди Дня медичного пра-

Володимир БОГАЙЧУК, начальник управління охорони здоров'я ОДА

цівника подяками міського голови та цінними подарунками були нагороджені доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Любов Волянська, доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Ігор Горішний, доцент кафедри української мови Ігор Драч, чергова навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» Ольга Древніцька, доцент кафедри стоматології навчально-наукового інституту післядипломної освіти Оксана Лебідь, провідний економіст планово-фінансового відділу Ольга Линда, доцент кафедри іноземних мов Галина Паласюк, завідувач кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання Дарія Попович, доцент кафедри акушерства та гінекології №1 Леся Романчук, асистент кафедри внутрішньої медицини №3 Інна

Віктор ШУМАДА, секретар Тернопільської міськради

та сімейної медицина навчально-наукового інституту післядипломної освіти Тетяна Лазарчук, доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 Галина Лихацька, завідувач кафедри фармацевтичної хімії Ольга Поляк, доцент кафедри гістології та ембріології Лідія Якубишина.

З вітальним словом виступила заступник начальника відділу охорони здоров'я та медичної забезпечення Тернопільської міської ради Ольга Ярмоленко. Відтак вона вручила грамоти доценту кафедри анатомії людини Ігорю Боймиструку, асистенту кафедри загальної хімії Лесі Гнатишіній, доценту кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Ірині Дахим, інспектору деканату медичного факультету Лілії Дедьо, асистенту кафедри патологічної фізіології Олені Кул янді, доценту кафедри клінічної фармації Сої Мандзій, техніку з експлуатації автотранспорту

(Продовження на стор. 3)

У ТДМУ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

(Продовження. Поч. на стор. 1-2)

Петру Олійнику, доценту кафедри фармації навчально-наукового інституту післядипломної освіти Оксані Онишків, асистенту кафедри медичної біохімії Лілії Палиці, доценту кафедри філософії та суспільних дисциплін Ользі Христенко, доценту кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Наталії Щербатюк, лаборанту кафедри дитячої стоматології Оксані Яворській.

Від президії обласної ради профспілок, обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я виступив голова Тернопільської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Володимир Кузів. «Університет, який є також моєю альма-матер, бажаю європейської та світової інтеграції, подальшого успішного розвитку, гарних випускників. Миру, злагоди і всіх благ!», – побажав він.

Грамотами обласної ради профспілок з нагоди Дня медичного працівника нагороджені за відувач інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки Наталія Водюк, провідний бухгалтер бухгалтерії Лариса Дахим, інспектор деканату факультету іноземних студентів Ірина Кіндрат, доцент кафедри медичної біохімії Марія Куліцька, доцент кафедри педіатрії № 2 Вікторія Фурдела.

Грамотами обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України з нагоди

Дня медичного працівника отримали провідний бухгалтер Любов Вінницька, інспектор навчально-наукового інституту післядипломної освіти Наталія Геть, асистент кафедри функціональної діагностики та клінічної патофізіології Тетяна Заєць, доцент кафедри медичної фізики,

Ганна ЕРСТЕНЮК, проректор Івано-Франківського національного медичного університету, професор

діагностичного та лікувального обладнання Богдан Паласюк, доцент кафедри акушерства та гінекології № 2 Наталія Петренко, інспектор деканату стоматологічного факультету Галина Сиротюк, лаборант кафедри ортопедичної стоматології Галина Угрин.

За багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, активну громадську позицію з нагоди Дня медичного працівника грамоти ТДМУ вручив ректор університету, професор Михайло Корда. Їх отримали асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Валентина Борак, асистент кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими Ольга Буштинська, виконроб Валерій Галустян, комендант навчально-го корпусу № 3 Ярослав Гашук, заступник директора навчально-наукового інституту медсестринства Світлана Даньчак, провідний фахівець відділу інформаційних технологій Ігор Ковбасюк, асистент кафедри гістології та ембріології Соломія Крамар, асистент кафедри хірургії № 2 Ігор Лойко, завідувач університетським складом Христина Марцінковська, асистент кафедри хірургічної стоматології Ірина Міц, інспектор деканату фармацевтичного факультету Тетяна Обrusняк, асистент кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги Олена Прокопович, асистент кафедри медицини катастроф та військової медицини Юрій Слюсаренко, провідний фахівець господарської частини Степан Цупрак.

Зворушив присутніх чудовий виступ народної чоловічої хорової капели «Сурма» імені Б. Волоссянка Івано-Франківського національного медичного уні-

верситету (художній керівник капели – заслужений діяч мистецтв України Володимир Савчук, концертмейстер – Ольга Павлюк). У виконанні капели прозвучали пісні «Ой, там за Дунаєм», «Ой, не світи, місяченьку» (солістка Віра Бойчук), «Су-сідка».

Виступає чоловіча хорова капела «Сурма» Івано-Франківського національного медичного університету

Справжнім музичним дарунком стала й пісня «Лікарі» (муз. І. Демаріна, сл. Ю. Рибчинського), яку чудово заспівав студент V курсу Сергій Грабець. Окрасою концертної програми була й неаполітанська пісня «Мені тебе не забути» у виконанні асистента кафедри оториноларингології Івано-Франківського на-

ціонального медичного університету Олександра Семчука. Бурхливі оплески викликала також асистент кафедри сімейної медицини Івано-Франківського національного медичного університету Віра Бойчук з піснею «Черевички». Потім знову на сцену піднялася народна чоловіча хорова капела «Сурма». Неперевершено в її виконанні звучали «Дніпро реве», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Якщо ти любиш», «Люблю я тебе, Україно» (солісти Сергій Грабець та Олександр Семчук). І особливо піднесено – «На многії і благії літа».

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда тепло подякував гостям за чудовий концерт, зазначивши, що своїм талантом вони прославляють українську культуру, українську пісню, рідний край та університет.

**Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

МЕДИКІВ ТЕРНОПІЛЛЯ ПРИВІТАЛИ З ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ

З нагоди Дня медичного працівника відбулися урочистості. Представники цієї шляхетної професії прибули на святкову імпрезу до обласної філармонії з усіх куточків нашого краю. Найкращих нагородили почесними відзнаками, медалями, грамотами та цінними подарунками. Заслужені відзнаки отримали й представники Тернопільського державного медичного університету імені І. Горбачевського. Словами подяки та щирі побажання на професійній ниві висловили голова Тернопільської обласної ради Віктор Овчарук, заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації Юрій Юрик, а також міський голова Сергій Надал і ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Вони висловили подяку медикам за їхню важку, благодородну, нелегку щоденну працю на Тернопільщині та в зоні бойових дій, побажали міцного здоров'я, родинного залишку та тепла. А також наголосили на тому, що влада докладатиме максимум зусиль, аби вирішувати проблемні питання в галузі охорони здоров'я та соці-

Михайло КОРДА, ректор ТДМУ, професор, – з вітальним словом

ального захисту медичних працівників.

Голова Тернопільського осередку Всеукраїнського об'єднання медиків Майдану Тамара Воронцова вручила начальнику управління охорони здоров'я ОДА Володимирові Богайчуку почесну медаль за вірність національній ідеї. Ця громадська організація нагородила медаллю

«За патріотизм і гідність» лікарів, медсестер і волонтерів. Відзнак управління охорони здоров'я ОДА та міськради удостоїлися лікарі, які брали участь у Революції Гідності.

Серед них – учасник АТО, викладач нашого університету Петро Левицький.

За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток системи охорони здоров'я та з нагоди Дня медичного працівника відзнаки отримали представники громадської організації «Медичний загін спецпризначення «Білі берети», які є випускниками ТДМУ, – Андрій Салахорник та Олександр Башта, а також асистент кафедри медицини катастроф і військової медицини Віктор Шацький, який також є членом цього об'єднання. Крім того, відзначили й асистента кафедри медицини катастроф і військової медицини Мирослава Бойчака.

Завершилося святкування концертною програмою за участю доцента кафедри хірургії № 1 з урологією Юрія Футуими. У фойє філармонії діяла виставка вишитих картин головного лікаря КУТОР «Центр здоров'я» Анни Слівінської, виробів з бісеру лаборанта екстреної служби Чортківської центральної районної комунальної лікарні Людмили Гургач.

Лілія ЛУКАШ

ПРАКТИКА

ЗДОБУВАЛИ ДОСВІД ПОЛЬСЬКИХ РЕАБІЛІТОЛОГІВ

З 3 червня до 9 червня під керівництвом завідувача кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання, професора Дарії Попович студенти 4 курсу напрямку підготовки «Здоров'я людини» І. Лукашук, М. Дяченко, О. Коваль, С. Перець перебували в реабілітаційному центрі «Фундація допомоги дітям» у м. Живець (Польща) на запрошення директора цієї установи пані Ренати Блехи. Цей ознайомлювальний візит відбувся завдяки укладеній спільній українсько-польській угоді між ТДМУ та Фундацією допомоги дітям.

Студенти ТДМУ розпочали своє перебування в Польщі з участі у добровільної акції, присвячений Міжнародному дню дитини в реабілітаційному центрі. Багато

лася із забігу на коротку та довгі дистанції, а метою акції було інтегрувати неповносправних дітей у середовище здорових та заохочити їх до фізичної активності й здорового способу життя. Треба зазначити, що чудова атмосфера панувала серед хлопчиків і дівчаток – вони спілкувалися між собою та із задоволенням брали участь у змаганнях. Студенти ТДМУ теж були учасниками заходу й отримали нагороди від організаторів.

Під час цієї акції представили реабілітаційне спорядження та різний інвентар багатьох фірм для дітей з різними захворюваннями й вадами. Примітно, що організатори підготували для хлопчиків і дівчаток розмаїті ігри, заохочували й до малювання, макраме, в'язання, ліпки з глини, а також конкурсів.

Студенти мали змогу ознайомитися з діяльністю реабілітаційного центру. Його робота спланована з максимальними зручностями для дітей. Їх транспортом фундації доправляють у центр

склеровує на консультацію до спеціалістів поліклінік.

На лікуванні в реабілітаційному центрі перебувають понад 350 дітей з різними захворюваннями (аутизмом, синдромом Дауна, ДЦП та багатьма іншими) від віку немовлят до 24 років з м. Живець та околиць. Тут працюють лікар-реабілітолог, фізичні терапевти, логопеди, психологи, кінезотерапевти, помічники фізичного терапевта, які, мов один механізм, злагоджено й організовано проводять лікування хворих дітей за індивідуальною реабілітаційною програмою та певними методиками. Під час наступних днів студенти перебували на теоретичних заняттях.

На практичних заняттях студенти вивчали реабілітаційні методики: метод Войти, метод Бобата і метод пропріо-рецептивного нервово-м'язового полегшення. Освоювали студенти й фізіотерапевтичні методи (світло-терапію, магнітотерапію, термотерапію, гідротерапію), які застосовують в реабілітаційному центрі. Тернополяні закріплювали здобуті знання один на одному й водночас мали нагоду перебувати під час проведення індивідуального сеансу з хворими дітьми. Вони мали також змогу ознайомитися з роботою психолога, логопеда, педагога, які в своїй роботі використовують освітянські методи в реабілітаційному процесі. Після завершення ознайомчої практики студенти нашого ВНЗ отримали сертифікати, які засвідчують їхню участю у навчальному процесі та проходження виробничої практики в реабілітаційному центрі м. Живець (Польща). Досвід, який набули студенти під час ознайомлюваної практики з вивчення розмаїтих реабілітаційних методик, освітянських програм, розвиваючих ігор

і фізіотерапевтичних процедур, що застосовували під час лікування хворих дітей, дасть змогу в майбутньому використати на практиці під час виконання

Рената БЛЕХА, директор реабілітаційного центру Фундації допомоги дітям, ознайомлює з методикою оцінки фізичного розвитку дитини

своїх професійних обов'язків у закладах реабілітаційного спрямування.

Під час перебування в м. Живець нам випала нагода побувати на фармацевтичній фабриці компанії «BONIMED». Керівник цього підприємства Кристоф Блеха розповів про історію її виникнення та монаха Гжеґожа Сроку, який збирав різноманітні рослини та виготовляв фітопродукцію, якою й лікував людей. Чернець був автором численних публікацій у галузі фітотерапії та безперечним авторитетом. Його спостереження щодо терапевтичних ефектів лікарських рослин були згодом позитивно підтвержені науковими дослідженнями. На основі рецептів монаха Гжеґожа Сроку й почали виготовляти продукцію на невеликій фабриці, яка нині переросла в компанію BONIMED, що виготовляє різноманітні чаї, настоянки, суміші трав у формі капсул. Всю продукцію реалізують в торго-

вельній мережі та використовують за багатьох недуг. Випускає BONIMED також і косметичні засоби. Всі препарати є сертифікованими, їх виготовляють відповідно до належної виробничої практики GMP.

Під час перебування на ознайомлювальній практиці студентам запропонували й екскурсійну програму. Зокрема, в гори Татри. Тут на канатній дорозі вони могли помилуватися чудо-

Застосування фізіотерапевтичних методів лікування в реабілітаційному центрі та освоєння їх студентами ТДМУ

хлопчиків і дівчаток різного віку разом з батьками прибули до центру, щоб у гурті провести цей день. Програма свята розпоча-

зранку та після проведеного лікування. Директором реабілітаційного центру є пані Рената Блеха, яка водночас консультує дітей,

РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО НАВЧАННЯ У ВРОЦЛАВСЬКОМУ МЕДУНІВЕРСИТЕТІ

29 травня у відділі міжнародних зв'язків ТДМУ відбувся конкурсний відбір серед студентів III-IV курсів медичного факультету та факультету іноземних студентів для семестрового навчання у Вроцлавському медичному університеті впродовж осіннього семестру 2017-2018 навчального року.

Для проведення конкурсного відбору було зібрано комісію у складі проректора, проф. А.Г.

Шульгая, проф. І.Р. Сельського, доц. Г.А. Крицької, А.І. Машталіра, доц. Н.Є. Лісничук, доц. Т.А. Ковальчук, доц. Прокоп І.А., ас. М.Я. Кічули.

До усіх претендентів були представлені такі вимоги:

- успішне навчання;
- володіння англійською та/або польською мовами на рівні, який дозволяє повністю розуміти теоретичні аспекти занять і спілкуватися з викладачами;
- висока фахова мотивація;
- наукова діяльність (участь у програмах «Студентська наука та профорієнтаційне навчання», «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» та наукових гуртках на клінічних кафедрах, виступи на конференціях, наявність друкованих наукових праць та інших об'єктів інтелектуальної власності);
- участь у міжнародних про-

грамах (Міжнародні студентські літні школи, стажування, студенська виробнича практика, участь у зарубіжних конференціях);

– громадська діяльність.

Члени комісії ретельно ознайомилися з поданими студентами резюме та документами, які засвідчували ті чи інші здобутки. Крім того, з кожним претендентом організували співбесіду з оцінки фахової мотивації та мети семестрового навчання за кордоном.

Результати конкурсного відбору оголосив проректор з науково-педагогічної роботи, проф. А.Г. Шульгай.

1 місце – Діана Нікола Маранська, III курс, 41 гр.

2 місце – Степан Кучабський, III курс, 3 гр.

3 місце – Юлія Гікава, III курс, 6 гр.

4 місце – Ольга Мних, III курс, 3 гр.

5 місце – Юлія Головко, IV курс, 8 гр.

6 місце – Станіслав Комарницький, III курс, 58 гр.

7 місце – Василь Комендат, IV курс, 7 гр.

СТУДЕНТИ УРІЗНОМАНІТИЛИ ДОЗВІЛЛЯ В ДИТЯЧОМУ ТАБОРІ

Іноземні студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського відвідали дитячий табір «Веселка» для дітей, чиї батьки є учасниками АТО. Його уже другий рік поспіль зорганізовує Центр психологічної реабілітації «Крок назустріч», який діє у Тернополі.

У таборі діти мають змогу відвідувати різні майстер-класи, екскурсії, зустрічатися з цікавими людьми. Його родзинкою є те, що поруч з дітьми – завжди фахові психологи, які допомагають малечі здобувати новий досвід, вирішувати суперечки та дружити.

Студенти ТДМУ, які приїхали на навчання з Єгипту, а саме Гешман Гамаль Дабіш, Мохамед Абдула, Хакім Мохамад, Мохамед Салах, Хакім Мохамад, Ахмед Набіл знайшли час у сесійний період, аби поділитися теплом своїх сердець. Вони розповіли дітям про свою країну, про те, чому приїхали до Тернополя здобувати вищу освіту. Та найбільше всім сподобалися ігри, які викликали шквал позитивних емоцій.

Прес-служба ТДМУ

«ПРОБЛЕМИ ЗІ МНОЮ МАЮТЬ ЛИШЕ ТІ, ЯКІ ВВАЖАЮТЬ СЕБЕ ВИЩИМИ ЗА ІНШИХ»

Не є таємницею, що робота лікаря – то не просто складно. То, як вже довели наукові дослідження, світчи іншим – згорає сам. Звісно, це стосується тих, хто хоче вчитися й надалі таки вчитися навіть після завершення вишу. Однаке, за найновішими даними, вже підтверджено, що синдром емоційного вигорання, який раніше поширювався на працівників сфери медицини, педагогіки, тепер виявлений і в студентів. Переживання за долю пацієнтів, недосипання внаслідок, подекуди, величезних обсягів матеріалів, які повинен опанувати спудей та, зрештою, і реалії сьогодення – це все призвело до того, що вже з навчальної лави майбутні медики приносять себе в жертву, відчуваючи депресію, втому та небажання щось робити.

Але є багато винятків. Про один з них, особливий і такий, що ладний показати світло наприкінці тунелю не лише майбутнім медикам, а і тим молодим людям, які через певні обставини просиджують джинси в кав'яні та не знають часом, куди витратити такий короткий життєвий час, я б і хотіла розповісти. А ще – мені дуже приємно писати про неї, бо Ірина Токарчук, зараз студентка 6-го курсу ТДМУ, також навчалася і на заняттях, які я проводила.

Дівчина отримала премію «Студент року» в номінації «За активну громадську позицію». Вона була активним членом громадської організації «Білі берети». А ще – у вільний час Ірина шиє чудові речі, майструє з дерев та любить читати.

– Ірино, як так сталося, що ти вирішила піти в саме «пекло»? Не боялася?

– Звичайно, боялася. Всім страшно. Але не обов'язково, щоб усі про це знали – ось секрет відваги.

– Скільки часу перебувала поза навчанням?

– Навесні 2014 року я пропустила 1,5 місяця навчання, які в деканаті винесли на самостійне опрацювання. Проте сесію я склала з усіма. Розумію, що моя волонтерсь-

ка діяльність ніяк не повинна впливати на навчання, не очікую якісно привілеїв з цього приводу. З навчанням – встигаю, тому все гаразд. Після сесії знову повернулася в батальйон і працювала там до завершення канікул. Відтоді медиком на передовій не працювала, лише інструктором з тактичної медицини, а це займало менше часу.

– Де пройшла інструктаж, скільки він тривав?

– Перший курс з тактичної медицини пройшла від «Медсанбату», який проводили ветерани американської армії, тривав він тиждень. З того часу було безліч курсів і тренінгів, але найкращими були ТССС-МР і MEDEVAC від Всеукраїнської ради реаніматорів.

– У чому полягала твоя робота зоні бойових дій?

– За весь час приходилося робити багато різного: навчати бійців, бути медиком на базі, працювати комбат-медиком на позиціях, доправляти поранених до шпиталю, супроводжувати загиблих додому, шукати медзабезпечення, оформляти документи на поранених і загиблих, комплектувати аптечки, формувати медичний пункт і т.д.

– Чи доводилося самій щось купувати, а чи все – одяг, харчі, зрештою, й літературу забезпечували волонтери?

– Я ж сама волонтер (сміється). Дещо зі спорядження купувала сама, дещо інші дарували. З цього приводу і жарт з'явився, що я «обдарована» й причепився позивний «Дарина». Звичайно, дуже багато витрачалось на дорогу. Тато сміявся, що він дає мені гроши зі своєї зарплатні, яку отримує на війні (служив у 24-й ОМБР), а я їх знову витрачу на війну...

– Вважаєш себе сміливою?

– У певному сенсі. Але я досі остерігаюся публічних виступів.

– Який випадок там тебе вразив?

– Людська байдужість, недбалість, безвідповідальність поруч із самопожертвою, вірністю, відданістю.

– Якою ти була у дитинстві?

– Найзвичайнісінькою дитиною. Дуже любила гарний одяг, особливо сукні й спідниці, гравася в ляльки, заплітала їх, шила ім одяг. Але найбільше любила гуляти зі своєю подругою. Батьки нас називали Подолянками й ніколи не знали, де ми, бо ходили далеко за село – в поля чи в ліс.

Ірина ТОКАРЧУК, студентка

– На що витрачала вільний від навчання час?

– У мене весь час був вільний, бо я ніколи не вчилася.

– То як так?

– Не докладала жодних зусиль до навчання, бо ще до школи навчилася читати від старших сестер, мала чудову пам'ять, тому вистачало перерви, щоб вивчити вірш або послухати вчителя, щоб наступного уроку повторити йому його ж словами. Інформацію сприймала пасивно. Тобто, матеріал, який вимагав лише розуміння, сприймала дуже легко, а те, що треба було звичити, – ні. Через це в старших класах прекрасно знала геометрію, але мала жахливі оцінки з алгебри.

– Чи любиш читати книги? Про що?

– У нас в сім'ї всі дуже люблять

читати, ми ніколи не дивилися телевізор, а книжок – безліч. У дитинстві перечитали всі казки й дитячі книжки зі шкільної та сільської бібліотеки, багато батьки купували, дарували нам цікаві енциклопедії. В 11 років мені подарували «Джейн Ейр» – це була моя перша «доросла» книга. Був період «поттероманії». Люблю сучасну українську літературу – Винничука, Шкляря, Матіос, Забужко. Маємо солідну домашню бібліотеку.

– Як складаються взаємини в групі?

– Проблеми зі мною мають лише ті, які вважають себе кращими й вищими за інших. Ненавиджу, коли людина свою перевагу намагається показати приниженням інших. Зневажаю лицемірів, спільних, нечесних людей. З такими мені дуже важко. Точніше, їм дуже важко зі мною, бо я не можу себе змусити робити вигляд, що все гаразд. Не вмію миритися з несправедливістю.

– Чи існує справжня дружба?

– Хочу вірити, що можлива. В мене є одна найкраща подруга, яка через роки залишається такою. Інші ж подруги – мої сестри. Їх у мене три, а також ще два брати.

Щодо чоловіків, то колись я гадала, що дружба можлива, бо мала такого друга. Але це в минулому часі, то не знаю.

– Який предмет у вищі для тебе на даний час найцікавіший?

– Є дуже багато цікавих, але всі вони хірургічного профілю.

– Що хотіла б змінити в украйнській системі охорони здоров'я?

– Усе.

– Чи була за кордоном?

– Ще ні. Але обов'язково поїду та повернуся.

– Творити щось руками – це може кожен?

– Ні. Ті, в кого рук немає, можуть творити ногами. Я почала шити в 12 років, коли ми переїхали з одного села в Камінь-Каширському районі Волинської області в інше село Луць-

кого району. Нікого не знала на новому місці, було сумно. Старші сестри мене в свою компанію не приймали, бо я була замала, з меншими братами мені не було цікаво, тому почала вчитися шити. Мама показала, як заправляти машинку ниткою та робити строчку. Брали старий одяг і перешивали. Дуже багато псуvala. Тато досі згадує, як я його улюблену сорочку порізала та переробила на себе. З часом мені стало цікаво спостерігати, як батько працює різними інструментами й потім пробувати самій, хоча все, що яроблю з деревом, – не професійно...

– Хто для тебе є прикладом для наслідування?

– Тато – він завжди був прикладом у всьому. Наші батьки своїм життям поставили нам, дітям, дуже високу планку, яку не мæмо права опускати. Вони жили так, як виховували нас. Тато – мудрий, чесний, справедливий, працьовитий, талановитий, сильний, дбайливий для своїх дітей та, особливо, дружини. Пишаюся ним, коли бачу його ставлення до мами, він її любить, цінує, поважає, піклується. Батько ніколи не казав дітям, що він краще знає, бо більше прожив, що ми не правильно думаємо і вирішуємо. У кожного з нас є власна думка – тож у хаті завжди було вісім різних думок, але тато априорі був і авторитетом для всіх нас.

А ще тішуся, що батько ніколи не забороняв мені користуватися його інструментами, хоч я могла зламати щось. Часто допомагав і показував, як краще зробити. Я вже працювала з усім, окрім бензопил та болгарки: шуруповерт, дріль, електропилка, шліфувальна машинка, лобзик. Дерево крадькома витягую з татових запасів, він робить вигляд, що сердиться, але не забороняє. Іноді може бурчати, що різати дуже класне дерево на якесь там крісло – марнотратство, але потім із задоволенням сидить у ньому біля каміна.

Наталія ВОЛОТОВСЬКА

21 червня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ Галина Антонівна НАНОВСЬКА.

Вельмишановна Галино Антонівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення філологічного факультету Львівського педагогічного інституту, двох років вчителювання в Струсівській школі-інтернаті Ви успішно пройшли 35-літній трудовий шлях спочатку старшого лаборанта кафедри іноzemних мов, а згодом – викладача української мови та літератури підготовчого відділення.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як досвідченого педагога та вихователя студентської молоді, за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Особливо цінуємо Вашу участю в організації та становленні підготовчого відділення, Вашу любов до рідного слова, сприяння формув-

ванню загальної культури майбутніх лікарів, їх патріотизму, активній громадянській позиції.

зация Вами тематичних вечорів, зустрічей з діячами культури, українськими письменниками, особиста участь у художній самодіяльності.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначена медаллю «Ветеран праці», подяками ректора інституту.

Ваші порядність, працелюбність, жіноча чарівність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і з прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, науковців і викладачів. Бажаємо Вам, вельмишановна Галино Антонівно, доброго здорова, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили, щоб довгі літа плечей не схилили, щоб спокій і мир панували на світі, щоб радість знайшли Ви в онуках і дітях!

**Ректорат і профком
ТДМУ імені І.Я. Горбачевського**

23 червня відзначила ювілейний день народження лаборант кафедри внутрішньої медицини №1 ТДМУ Ірина Михайлівна ПЕЛЕХАТА.

Вельмишановна Ірино Михайлівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Чортківського медичного училища 24 років робота за спеціальністю, останні 6 років Ви успішно працюєте в ТДМУ імені І.Я. Горбачевського: спочатку лаборантом кафедри терапевтичної стоматології, а згодом –

лаборантом кафедри внутрішньої медицини №1, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційне забезпечення навчального процесу, проведення висококваліфікованих наукових досліджень. Цінуємо виконання Вами інших доручень за виробничої необхідності.

Глибоко поважаємо й щиро шануємо Вас за невтомну працю, висо-

кий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, праг

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО АКУШЕРСТВА: КВІНТЕСЕНЦІЯ НАУКИ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

у ТДМУ відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання сучасного акушерства». Науковці, практикуючі акушери-гінекологи, неонатологи, анестезіологи та лікарі-інтерни, фахівці сімейної медицини прибули на форум з різних куточків України та столиці, аби обговорити нагальні питання медицини материнства й дитинства.

З вітальним словом від імені ректора ТДМУ, професора Михайла Корди під час відкриття заходу до всіх присутніх звернувся проректор з наукової роботи, професор Іван Кліщ, який наголосив на важливості теми конференції у контексті збереження здоров'я матерів і дітей: «Ми раді бачити вас у стінах нашого університету, який дина-

Іван КЛІЩ, проректор ТДМУ, професор

никам форуму. В рамках конференції відбулося засідання круглого столу та майстер-клас на тему «Надання невідкладної допомоги при ТЕЛА у вагітних і породіль».

Зокрема, у доповіді заступника директора Інституту педі-

теринських недугах як першочинні перинатальної захворюваності та смертності. У його виступі йшлося, зокрема, про шляхи та методи покращення материнських наслідків вагітності, які варто розвивати у відділеннях екстрагенітальної патології вагітних.

Із зацікавленням слухали присутні доповідь, яку представила львівська школа в особі члена-кореспондента НАМН України, професора Леоніда Маркіна щодо значення препаратів прогестерону для профілактики розвитку дисфункциї плаценти.

Володимир МЕДВЕДЬ, член-кореспондент НАМН України, професор

Про алгоритм лікування генітальних інфекцій йшлося у доповіді завідуючої кафедрою акушерства та гінекології ФПО ТДМУ, професора Алли Бойчук. Вона наголосила, що народження здорового покоління нині є проблемою, яка вийшла за межі медицини й стала соціальною.

— Захист вагітної жінки від впливу шкідливих, зокрема, інфекційних чинників є одним з головних завдань сучасного акушерства, — мовила науковець. — Останнім часом почалися випадки інфікування плода, захворюваності й смертності новонароджених. Серед факторів, що сприяють інфікованості, — випадкові статеві стосунки, висока вірулентність збудника, дисфункция імунної системи, зниження загальної опірності організму, анемії, ендокринні порушення. Наголос доповідач поставила на комплексному лікуванні генітальних інфекцій, ґрунтуючись на міжнародних протоколах і стандартах.

Секційні засідання відбулися у розмаїтій тематиці.

Учасники конференції обговорили широке коло питань, серед яких: шляхи зниження материнської та перинатальної смертності в Україні, лікування жінок з патологічним перебігом вагітності, пологів і післяполового періоду, застосування антибіотиків в акушерстві та гінекології вагітних» акцентував увагу на ма-

Головний позаштатний спеціаліст зі спеціальністі «Акушерство і гінекологія» МОЗ України, член-кореспондент НАМН України, професор В'ячеслав КАМІНСЬКИЙ (у центрі) під час відвідин обласного перинатального центру «Мати і дитина»

мічно розвивається. В ТДМУ на високому рівні розвинені IT-технології, впроваджені нові методи в навчанні студентів, і вам бажаю успіхів в опануванні сучасними технологіями лікувальної діяльності, вашій практичній та науковій роботі». Привітали учасників форуму та побажали плідної праці член-кореспондент НАМН України, професор Володимир Медведь, член-кореспондент НАМН України, вице-президент Асоціації акушерів і гінекологів України, професор Леонід Маркін. Заступник директора з наукової роботи Науково-дослідного інституту педіатрії, акушерства та гінекології, професор Василь Подольський також висловив слова вітань. Заступник начальника управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Лідія Чайковська зазначила, що охорона материнства та дитинства у пріоритетах розвитку медицини Тернопільського краю.

Широку палітуру доповідей представили модератори учас-

когії. Приділили значну увагу новим підходам до лікування проліферативних процесів матки, репродуктивного здоров'я, вакцинопрофілактиці раку шийки матки, використання новітніх репродуктивних технологій у лікуванні гормонального та перитонеального непліддя, лікування післяплагів маткових кровотеч, сучасним методам ведення передчасних пологів. Пропозиції щодо розв'язання важливих питань і перспектив подальшої діяльності у цьому обширі організатори внесли у рішення конференції.

Варто зазначити, що в рамках науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасного акушерства» на Тернопіллі перевував головний позаштатний спеціаліст зі спеціальністі «Акушерство і гінекологія» МОЗ України, голова виконавчого комітету Асоціації акушерів-гінекологів України, директор Київського міського центру репро-

системи надання медичної допомоги жінкам з різними патологіями та розвиток і вдосконалення «медицини плода», системи планування сім'ї й лікування безпліддя. Примітно, що В'ячеслав Камінський представив фахівцям новий клінічний протокол з акушерсько-гінекологічної допомоги.

У розмові з кореспондентом «Медичної академії» він висловив переконання, що акушерсько-гінекологічна та перинатальна допомога на Тернопіллі й надалі буде розвиватися та вдосконалюватися відповідно до сучасних європейських стан-

Алла БОЙЧУК, професор ТДМУ

дартів: «Мені надзвичайно присмачило спостерігати, як завдяки зусиллям керівництва краю в обласному перинатальному центрі «Мати і дитина» проведений ремонт, створено ошатні палати, оновлені приміщення. Але, на жаль, такі Центри є не в кожній області, і оснащення деяких з них ще не доведено до необхідного рівня. Взагалі ж я за регіоналізацію, коли висококваліфіковану медичну допомогу жінки мають і можуть отримувати за місцем проживання, незалежно від складності діагнозу. Створювати домашні умови в пологовому будинку, поза сумнівом, теж необхідно. Тому й йдеся нині про створення індивідуальних родинних пологових зал, блоків, де вся сім'я може бути разом і почуватися затишно. З точки зору медичної компетентності маємо визнати, що безпека під час пологів роділля та плода — це завдання першочергове. Курс на демедикалізацію в пологах є сучасним світовим стандартом. І прагнемо запроваджувати це в Україні. Ми на сто відсотків повинні відпрацювати свою професійну кваліфікацію, держава ж — забезпечити соціальну підтримку батьківства».

Професор В'ячеслав Камінський висловив сподівання, що медичне керівництво краю докладе усіх зусиль, аби роботи з реконструкцією Тернопільського обласного перинатального центру «Мати і дитина» були завершені, і пацієнтки в комфортних умовах могли отримувати кваліфіковану сучасну акушерсько-гінекологічну допомогу.

Лариса ЛУКАЩУК, Микола ВАСИЛЕЧКО, Ірина БАЙДЮК (фото)

Василь ПОДОЛЬСЬКИЙ, професор (м. Київ)

дуктивної та перинатальної медицини, член-кореспондент НАМН України, професор В'ячеслав Камінський. Відбулася зустріч з головою Тернопільської обласної ради Віктором Овчаруком і начальником управління охорони здоров'я ТОДА Володимром Богайчуком.

Також В'ячеслав Камінський відвідав обласний перинатальний центр «Мати і дитина», провів зустріч з колективом акушерів-гінекологів цього медичного закладу та міського перинатального центру II рівня Тернопільської міської комунальної лікарні №2. У своїх виступах перед медичною громадськістю краю, він, зокрема, наголосив, що головний пріоритет медицини материнства та дитинства в Україні — це підвищення рівня здоров'я жінок репродуктивного віку шляхом впровадження сучасних технологій безпечної материнства, що сприяє зниженню показників материнської смертності. Крім того, основними завданнями акушерсько-гінекологічної служби є поліпшення

СЛОВА ВДЯЧНОСТІ ЩИРО ВИСЛОВЛЮЮ

Коли настає ювілей, особливо, якщо це рідного університету, який дав тобі путівку в професійне життя, – це завжди стає приводом щось згадати. Нахлинають спогади, переповнені теплом від пережитого. Ювілей – це завжди привід для відчуття вдячності, а ще – згадати молодість, стан надії, очікування успіхів, бажання реалізуватися. Ювілей вишу, який підготував тебе до життя в медицині, який наповнив тебе професійними та іншими життєвими знаннями – це не просто знайомі стіни, це – люди, викладачі, які стали знаковими для тебе, залишили свій слід, доклалися до формування твоєї особистості. Добре розумієш це з роками, коли все переосмислюється у житті. Тим більше, коли життя розпорядилося так, що теж стала викладачем, «вкусивши» того «хліба». Тому спогади стають ще значимішими, бо вже знаєш ізсередини, як це воно – знаходити дорогу до розуму та серця студента, як важливо – знайти форму для передачі не просто професійних знань, а намагатись поділитися з юнаками та дівчатами власними «інструментами» для оволодіння лікарською справою: контент знань може з часом змінюватися, а бажання й способи їх постійного поповнення має залишитися на все життя – людське та професійне.

Коли вступаєш до медичного вишу, то найбільше розмов про анатомію людини, про складність цієї науки, важливість ґрунтовного оволодіння нею. Так сталося, що знання з анатомії для мене – це щоденна потреба, адже постійною професією моєї лікарської реалізації стала рефлексотерапія, зокрема, класична акупунктура. Тут без чіткого знання анатомічних утворень – нікуди. Згадується мій вчитель анатомії Ярослав Іванович Федонюк, тоді асистент кафедри анатомії людини. Анатомію доводилося чити дуже серйозно, бо ж Ярослав Іванович був суворим і часто непередбачуваним за формулою опитування. Навчив ґрунтовно. Був дуже глибоким у наукових дослідженнях: довелося допомагати у проведенні вимірювання кісток для науково-дослідної роботи, виконанні записів про результати проведених досліджень. Обсяг цієї роботи й скрупульозність вразила мене. Це відчуття глибинності та ретельності в проведенні науки, відповідальності за чесні результати залишилися в мені. Зараз, коли у різних університетських справах стикаюся з професором Ларисою Ярославівною Федонюк (експурсія, створенням кафедрою медичної біології, музею, методична робота, написання книги до 60-річчя університету та ін.), розумієш, звідки така ретельність у праці, така послідовність і науковий педантизм у, здавалося б,

милої, стильної та по-жіночому креативної жінки. Це – прояв «добротних» генів, ознака гарної династії у сфері медичної науки.

З теплом згадую професора Федора Федоровича Чернявського, викладача супільніх наук. Тепер по-різному ставляться до системи супільніх наук у медичній освіті. Безумовно, історія комуністичної партії пішла у не-буття, як і Радянський Союз. Але такими були на ту пору реалії нашого життя. Згадую ж ФФ (як тоді по-доброму називали проф. Чернявського) як людину, яка навчила мене готовності виходити без конспекта та висловлювати чітко думку з приводу різних історичних подій. Був дуже академічним, суворим, вимогливим, але дуже справедливим і добрим. Умів правильно оцінити людину, вражав величністю форми та глибинною добротою. Довелось навчатися на одному курсі з онукою професора Чернявського – Іриною Пустовойт і працювати декілька років на одній кафедрі з його донькою (кандидатом меднаук Генрієтою Федорівною Чернявською), обидві вражали жіночою вродою, вдачею. Це також добре гени та родинні традиції Чернявських-Пустовойтів.

Не можу не згадати першого куратора нашої 3-ї академічної групи, тоді асистента кафедри біології Миколу Яковича Яковенка. Як тепер розумію, нам дуже поталанило на куратора. Микола Якович не шкодував часу на спілкування з нами. Куди лише не їздили з ним: Кам'янець-Подільський, Зборів, Буковина, замки західної України, Львів, Карпати... Це здружувало нас. Нещодавно знайшла вдома подяку від куратора моїм батькам за виховання доньки. Пам'ятаю, що він перший якось виділив мене, спривів моїй участі в олімпіаді з біології, яка відбувалася в Одесі, де брали участь не лише студенти-медики, але й класичні біологи, ветеринари, аграрії та інші. Для дівчинки з провінції, хоча й відмінниці, це було виробування, яке дало відчуття своїх справжніх знань і можливостей, здатності діяти у складних конкурентних обставинах, проявити креативність і кураж. Крім того, відчути свій культурний та інтелектуальний рівень серед студентів з великих міст, «не загубитися» серед них.

Для мене не притаманне створення «кумірів» у житті. Але якщо б мене запитали, хто міг би стати моїм «куміром» як викладач, науковець і людина, назвала б професора Сергія Андрійовича Сморщка. Був Людиною глибинних знань, якими ділився якось дуже щиро, з любов'ю до предмета викладання – гістології. Запам'ятався даром зробити з великого за обсягом, складного за змістом матеріалу дуже простий, чіткий, короткий

та зрозумілий конспект, що легко запам'ятувався, причому на все життя. Був надзвичайно доброю, теплою людиною, любив студентів, був наділений прекрасним почуттям гумору. Запам'ятався дуже теплим і шанобливим ставленням до своїх працівників. Згадую, з якою повагою та теплом мовив про тепер уже шанового професора Волкова, якого дуже високо цінував як науковця та колегу. Не так часто зустрінеш таку щирість і добро-ту у колегіальному середовищі. Це стало для мене цінним уроком. Якою ж великою честю стала для мене пропозиція Сергія Андрійовича займатися науковою на кафедрі гістології. Цей шанс у житті я не втілила, але почуття вдячності за високу оцінку моїх скромних здібностей від такого науковця назавжди зі мною.

Моя дружба з анатомією продовжилася на кафедрі топографічної анатомії. І все це завдяки прекрасним викладачам кафедри (тієї пори курсу) – тоді ще доцентом Романовим Йосиповичем Вайді та Михайлів Терентійовичем Герасимцю. Гадаю, надзвичайно світлою та доброю була енергетика цих достойних чоловіків, якщо через багато років пам'ять про них відгукується чистою струною. Заняття з такої складної дисципліни відбувалися цікаво, демократично, практично орієнтовано – нас долукали до оперативних втурчань, де ти відчував себе ніяк не менше як солідний хірург. Вже тоді за допомогою талановитих викладачів і справжніх професіоналів мала шанс відчути, що моя «ручна» енергія дозволить мені займатися прикладними методиками. Цим славним в історії нашого університету викладачам було притаманне справжнє почуття гумору та глибокої людяності й доброти. Тому складні знання вкладалися в голову легко. Пригадую, що мені випала висока частина поїхати на всесоюзну олімпіаду з анатомією, яку зorganізовували на базі теперішнього Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, й навіть зайнести призове місце. Пам'ять про справжніх педагогів, успішних науковців та інтелігентних людей, які заклали базис знань для моого майбутнього професійного життя, завжди зі мною!

Куратором нашої групи на III курсі був доцент Микола Олександрович Салайда, досвідчений хірург і непересічна особистість, справжній інтелектуал. Крім знань з хірургії, він звертав та-ж увагу на особисті здібності й таланти підшефних студентів. Був непростим у спілкуванні, любив людей з гострою реакцією, з ним було іноді непросто. Але якщо він тебе зауважував, то це обдаровувало без перебільшення на все життя. Завдяки його порадам злагнула, що моя глибина любов до літератури має

тривати й розвиватися, що це допоможе прожити мое життя яскраво та духовно наповнено, це розвиває смак і чуття до справжнього.

З теплом і вдячністю згадую своїх педагогів з терапії. На пра-педевтиці внутрішніх хвороб нашу групу зустрів тоді молодий асистент Ігор Іванович Мельник, який проводив заняття по-справжньому ретельно, по-доброму педантично, кожного дня відпрацьовуючи з нами практичні навички обстеження хворих. На заняттях ми, по суті, не сиділи, працювали у палатах біля ліжка хворого, семінари проводили у режимі «стоячи на ногах» (тепер розумію, що просто не мали навчальної кімнати на базі першої міської лікарні, де з цим завжди було суттєво), але, на-певно, це сприяло кращому засвоєнню знань. Будучи викладачем, розумію, як важко було Ігорю Івановичу проводити практичні заняття в такому режими, але він запам'ятався мені завжди підтянутим, по-справжньому інтелігентним, дуже вічливим і толерантним до нас, ще цілковито «зелених» студентів. Він заклав у нас основи справжньої лікарської культури. Тоді ще не було кафедри біоетики, однак основи деонтології та етики закладалися живим прикладом таких прекрасних професіоналів і просто інтелігентних людей.

Великим подарунком долі став для нашої групи, по суті, незмінний викладач терапії протягом двох років на базі обласної лікарні, тоді асистент (з роками став професором) Олег Йосипович Бакалюк. Живий, як ртуть, активний у роботі та житті, небайдужий до молоді, цікавий за формулою викладання, він вчив нас лікарській терапевтичній справі. Мав дар бути вимогливим і наполегливим у м'якій, дуже толерантній формі. Щедро ділився досвідом альтернативних підходів до лікування внутрішніх хвороб (займався лікувальним голодуванням і сам практикував цю методику), надихаючи до творчості в медицині. Саме на цій кафедрі (заснованою кафедри тоді був професор Іван Олександрович Мельник) я вперше задумалася про потенційну можливість стати науковцем. Крім Олега Йосиповича Бакалюка, цьому сприяв також, на жаль, короткий досвід співпраці в науковому студентському гуртку з терапії з тодішнім асистентом Миколою Івановичем Шведом. Мені поталанило під його керівництвом підготувати доповідь з електроімпульсної терапії гострого інфаркту міокарда та виступити з нею на конференції молодих вчених. Потім з цим талановитим лікарем, науковцем, педагогом і менеджером мені пощастило попрацювати в лікувальному відділі нашого рідного університету як помічника вже

проректора з лікувальної роботи професора Миколи Івановича Шведа.

З поговою згадую асистента Валентину Степанівну Данишину, яка на шостому курсі вела заняття з терапії на базі поліклінік міста. Запам'яталася як фахівець в ендокринології, надзвичайно фахова у цій по-справжньому елітарній галузі й дуже віддана її. Завдяки саме її впливу, любов до ендокринології передалася мені на все життя. І хоча я й не стала ендокринологом, але ці знання назавжди зі мною, їх я постійно примножую, вони дуже допомагають у розумінні багатьох процесів у перебігу різних соматичних захворювань. Вдячна також Валентині Степанівні за те, що ініціативно дала мені рекомендацію на наукову роботу. Для мене, дівчинки з провінції, це було великою честю. І хоча я прийшла в науку аж після десяти років клінічної роботи в практичній медицині, тепер усвідомлюю, що роль таких щедрих на енергетику та небайдужість людей надзвичайно велика в долі їхніх учнів. Згадую цю прекрасну жінку ще й як одного з організаторів клубу естетики у нашому тоді ще інституті. На творчих зустрічах у рамках роботи цього клубу-гуртка я познайомилася з багатьма цікавими людьми, які професійно та аматорськи займалися різними напрямками мистецтва – поезією, літературою, музигою, образотворчим мистецтвом. Це надихнуло на все життя не забувати про прекрасне, духовне, вічне.

Хочу вшанувати світлу пам'ять доцента Станіслава Олексійовича Давиди, моєї викладача з дитячої хірургії. Цей красавець інтелігентний чоловік і прекрасний фахівець у такій шляхетній професії, як дитяча хірургія читав чудові лекції професійною українською мовою. Причому робив це, на відміну від інших, у радянські часи, коли українське, якщо й не заборонялося відверто, то не віталося точно. Цим прищепив любов до всього українського. Саме від нього я дізналася дещо з історії лемків і лемківської культури ще в ті радянські часи, саме у нього на семінарських заняттях відповідала лише українською мовою. Для мене це було непросто, адже зростала в офіцерському середовищі в різних регіонах Радянського Союзу, навчалася російською мовою, бо так склалася доля, і українську мову вчти почала в старших класах школи, коли батьки повернулися в Україну. В інституті викладання також вели російською. Але зустріч з таким справжнім і мужнім патріотом України, який не боявся високо нести своє українство, надихнула на серйозне освоювання рідної мови, глибоке вивчення української поезії та літератури, яке триває й зараз.

**Лілія БАБІНЕЦЬ,
завідувач кафедри
первинної медико-санітар-
ної допомоги та загальної
практики-сімейної
медицини, професор,
випускниця ТДМУ 1987 року**

ДАЛІ БУДЕ

ВИБОРОЛИ АБСОЛЮТНУ ПЕРШІСТЬ НА «СУМСЬКИХ МЕДИЧНИХ РАЛІ-2017»

З 31 травня до 2 червня в Сумах відбулася науково-практична конференція «Екстремна медична допомога. Діяльність служби медицини катастроф у зоні АТО» та Всеукраїнські змагання бригад екстремої медичної допомоги з міжнародною участю «Сумські медичні ралі-2017», в яких взяли участь представники нашого університету.

У змаганнях взяли участь 36 команд, з яких 24 представляли територіальні комунальні центри екстремої медичної допомоги та медицини катастроф, одна команда — Військово-медичний клінічний центр Північного регіону (Харків), дві команди — приватні клініки «Борис» і «Добробут», три прибули з-за кордону (2 — з Литви та 1 з Казахстану), а також було шість студентських команд з різних вищих медичних навчальних закладів.

Зазначимо, що команда ТДМУ здобула абсолютну першість у цьому чемпіонаті, вчергове підтверджувши високий рівень підготовки. До її складу увійшли студентка п'ятого курсу Богдана Перевізник, студенти четвертого курсу Ігор Бигар і Денис Кошарський та третіокурсники Анастасія Гудима й Роман Гук. Роман був представником команди і брав участь у кінцевому прийнятті протоколу оцінювання. Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда привітав переможців з черговим успіхом. Він побажав команді нових перемог, професійного вдосконалення, успішного навчання та зберігати такий же ентузіазм упроваджувачів.

Під час науково-практичної конференції прозвучали доповіді

щодо сучасних аспектів взаємодії цивільних медиків і медиків силових структур під час лікувально-евакуаційного забезпечення поранених, яких доправляють із зони АТО. Важливе значення у доповідях приділяли підготовці з домедичної допомоги всього особового складу силових структур, у тому числі й працівників МВС, забезпечення їх аптечками та розуміння загальних зasad взаємодії та надання допомоги на етапах евакуації.

Після науково-практичної конференції відбулися майстер-класи, під час яких кожен бажаючий мав змогу отримати теоретичні знання та практичні навички із зупинки масивної кровотечі, забезпечення прохідності дихальних шляхів, внутрішньоіктового доступу для переливання кровозамінників та тактики під час масових випадків. Щодо

останнього майстер-класу, то його підготував і провів завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини, професор Арсен Гудима, який спільно з керівником навчально-тренувального відділу УНПУ ЕМД і МК Віталієм Крилюком та лікарем медицини невідкладних станів Заліщицької райлікарні Галиною Цимбалюк розробили новий підхід до технології медичної сортування під час масових випадків, виготовили нові сортувальні талони, підготували методичний посібник й апробували розробку під час чемпіонату.

Традиційно викладачі кафедри медицини катастроф та військової медицини ТДМУ беруть участь у подібних змаганнях і виступають з проблемами, які постають перед медичними працівниками під час масових випадків. Важливими є проблеми, пов’язані з евакуацією та реанімацією потерпілих, які не мають підстави в реальному житті. Важливими є проблеми, пов’язані з реанімацією потерпілих, які не мають підстави в реальному житті.

На змаганнях було здійснено

ніях і входять до колегії суддів таких чемпіонатів в Україні. Серед них неперевершений суддя на старті Мирослав Бойчак, суддя на етапах з тактичним ухилом Віктор Шацький. Уже вдруге взяв участь у суддівстві й керівник центру симуляційного навчання Мирослав Кріцак. Головним суддею був професор Арсен Гудима.

Учасникам змагань запропонували 11 конкурсних завдань.

ністю порятунку від маткової кровотечі та реанімації новонародженого; надавали допомогу сім’ї, в якої на пікніку одна дитина з двох отримала опік. Зорганізували також конкурс капітанів — розв’язування нестандартних ситуаційних задач із життя бригад ЕМД.

2 червня на команди очікував випадок з великою кількістю потерпілих (необережне поводження з вибухонебезпечним

предметом). Було й кардіологічне завдання — допомога під час брадикардії з ознаками гострого коронарного синдрому, під час якого неефективно була медикаментозна кардіостимуляція, а також конкурс «Вмілі ручки», де необхідно було виконати певні медичні маніпуляції: тампонування ран, внутрішньоіктове введення медикаментів, конікотомію.

Команда ТДМУ поставила собі за мету перемогти інші студентські команди. І майбутні медики нашого університету це зробили. Насамперед вони вибороли перше місце в конкурсі капітанів (Богдана Перевізник була неперевершеною у відповідях на нестандартні запитання). Команда цілковито втілила по-

ДОБРОЧИННІСТЬ

ДОЛУЧИЛИСЯ ДО БЛАГОДІЙНОГО МАРАФОНУ

Понад 10 тисяч гривень представники польського земляцтва ТДМУ передали Андрію Гвоздецькому — батькові маленької Марічки, яка потребує нашої допомоги. В дівчинки лікарі діагностували гострий лімфобластний лейкоз. Ініціаторами цього мілосердного кроку стали студенти з Польщі, які здобувають у нашему університеті фах стоматолога.

Університет висловлює по-

дяку нашим чуйним доброчинцям, а саме Пшемиславу Жанку, Даяні Мурміло, Міхалу Ленартовичу, Каролю

Вічна пам'ять

9.07.1951-18.05.2017
Ректорат, профком, працівники і студенти ТДМУ імені І.Я.Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету, колишнього старшого лаборанта кафедри анатомії людини

Емілії Миколаївні КОЧАРОВСЬКОЇ та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійної.

17.04.1931-9.06.2017
Ректорат, профком, працівники і студенти ТДМУ імені І.Я.Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету, колишнього старшого лаборанта кафедри анатомії людини

Іванни Павлівни КОВАЛЬ та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійної.

Свьонтеку, Якубу Янчарські, Естера Блащик.

Нагадаємо, що 24 червня у Тернополі відбудеться благодійний велозаїзд та забіг для збору коштів на лікування 5-річної Марії Гвоздецької. Українські студенти ТДМУ вирішили допо-

могти нашому випускникові, який є батьком дитини. Нині когорті ентузіастів докладає чимало зусиль, аби врятувати життя Марічки.

Долучитися до збору коштів на лікування Марічки можна, переказавши гроші на рахунок її тата — Гвоздецького Андрія Валерійовича. Рахунок «Приват-

банку» у грн: 5168 7422 0162 3224. Та рахунок у євро: 5168 7422 0162 3398.

Прес-служба ТДМУ